

NOVA DOBA

Liceljska knjižnica

Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglasi za mm višine stolpca 40 p. Reklame med tekstem,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 55.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1 pritličje. Telefon št. 66.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Dr. Ivan Šušteršič: Moj odgovor.

Klerikalci, ki v svojem časopisju na najsurejši način skrunijo današnji resnico in poštenje, ki z gnojem, blatom in kolom kažejo v katoliškem časopisju pot onemu vernemu ljudstvu, kojemu bi po nauku Cerkve naj bili dobri vodniki in učenci. Ti klerikalci molče danes kakor grobovi, na težke, strašne obtožbe, nima besed njih časopisje, njih voditelj molči, je na shodih dajo od vernega ljudstva odglasovati neko čudno resolucijo proti dr. Šušteršiču.

V naslednjem poglavju iz brošure:

Uspehi SLS v državi SHS.

Ti uspehi leže na polju vnaje in notranje politike. Na enem in drugem torišču — same izgubljene bitke.

Dva velika mrtvaška kamna se dvigata izven političnih mej naše osvobodene domovine in oznanjujeta za vse čase klerikalno slavo: na enem se svetli ime »Rapallo«, a drugi nosi napis »Koroški plebiscit«.

Rapallo! Koroščeva stranka odklanja odgovornost za ta diplomatski polom. Navidezno imajo gospodje prav, ker niso bili vabljeni k temu pogrebu, marveč so še celo protestirali zoper to polomijo — po ljubljanskih ulicah. Toda pred sodnim stolom zgodovine našega naroda nosi Koroščeva stranka naravnost odločilno soodgovornost za rapallosko katastrofo.

Sporazumno se pred vsem o politično veljavnih načelih politične odgovornosti. Politična stranka ni samo odgovorna za svoja pozitivna dejanja, temveč tudi za to, kar je storiti dolžna, kar pa storiti opusti kljub dani priliki za spolnitev te dolžnosti. Poslednja odgovornost postane posebno težka, kadar ima stranka v rokah državno oblast ali kos te oblasti, z eno besedo: kadar sedi pri krmilu narodnega čolnčiča.

Ob preobratu je bila klerikalna stranka merodajna stranka Slovenije. V njenih rokah je bila usoda naše slovenske domovine. V narodni vladi Slovenije je imela absolutno večino, na čelu je stal njen veren pristaša. Njen merodajen vpliv je pa segal še daleč preko slovenskih mej, kajti njen načelnik je bil celo predsednik Narodnega Veča v Zagrebu, najmerodajnejše korporacije za vladno celega nekdanjega Jugoslavije, od Drine pa do laške meje. Dr. Korošček

merodajni vpliv je tedaj obsegal v onem najodločilnejšem času celo Slovenijo, Hrvatsko in Slavonijo, Dalmacijo, Bosno in Hercegovino. Tako visoko ga je vrglo valovje svetovnega preobrata! Zato je pa nosil tudi odgovornost, kakršne še nikdar poprej ni bil nosil sin slovenske matere.

Ta položaj je našel praktični izraz v tem, da je Korošček postal podpredsednik prvega jugoslovanskega ministristva v Belgradu.

Zalibog: Višek ugleda in mogočnosti te stranke je bil zaeno višek njene nesposobnosti za vodstvo javnih zadev našega naroda, višek njene težke narodne krivde! Vse, kar je potem sledilo do današnjega dne, je posledica te težke, pretežke krivde.

Kako pa je porabila SLS svojo prominentno pozicijo v državi za blagor naroda?

V Parizu so se zbirali državni zmagoslavni narodov, da zarišejo novo lice sveta in odločijo tudi o usodi našega naroda. Pričela se je mirovna konferenca.

Tudi naš narod je bil tako srečen, da je štel med zmagoslavne narode in v njega sestavnem delu, v Sloveniji, je bila Koroščeva stranka nesporno vladajoča stranka, poleg tega pa še sovladajoča stranka v Belgradu. A ta stranka je bila edina vladajoča stranka celega sveta, ki je bila na mirovni konferenci dosledno — odsotna.

Klerikalna stranka bi bila s svojim uplivom takrat z lahkoto izposlovala, da bi bila v mirovni delegaciji SHS primerno zastopana in da bi bil njen glavni reprezentant neposredno med delegati polnomočniki naše države. Nadalje je imela zagotoviti si odločilni upliv v mirovni delegaciji SHS glede pogajanja slovenskih meja, ne samo napram Italiji, temveč tudi napram Avstriji in Ogrski, skratka na vse strani. Nobenega dvoma ni, da bi bili srbski politiki na vse to pristali, saj bi jim bilo le ljubo, če bi bila prevzela iz vsega početka neposredno odgovornost za te neprijetne stvari vodilna stranka neposredno prizadetega ljudstva. Toda zdi se, da se je vodstvo Koroščeve stranke ravno te odgovornosti zballo, torej odgovornosti, ki je bila njihova sicer težka a častna dolžnost in sicer tako nujna in absolutno imperativna dolžnost, da jim je, če so jo od-

klanjali, ostajala le še ena dolžnost: odstopiti sploh od vodilne vloge, tudi doma, v Belgradu kakor v Ljubljani! Te odgovornosti se nikdar ne odrese pred sodnim stolom naše narodne zgodovine; ta odgovornost ostane pribita za vse čase na hrbtu te stranke. Njo, v prvi vrsti, zadene poglavitna krivda za prekomerno zmanjšanje in obrezanje naše domovine, za izgubljeni raj.

V Parizu, na mirovni konferenci, je bilo delati, trajno in vztrajno, računajoč z danim položajem, omejujoč se na dosegljivo in brez strahu pred odgovornostjo za neobhodne žrtve, če so pravčasne žrtve omogočile rešiti, kar se je sploh še rešiti dalo. Da, to je bila dolžnost vladajoče klerikalne stranke, takrat še predstavnice večine slovenskega ljudstva. Vsa teža njene krivde je evidentna, če se upoštevajo jasne činjenice.

G. Nikola Pašić je bil v Parizu, kot načelnik mirovne delegacije SHS, po svoji lastni izjavi za to, da se sprejme Wilsonova mejna črta, ki nam je dala Postojno in Idrijo in še del Istre. To dela čast g. Pašiču, ki je presojal položaj trezno in pametno. Da bi bil polnomočen delegat SLS pri tej priliki v imenu večine slovenskega ljudstva izjavil, da se pridružuje Pašiču in da naj se v tem zmislu zaključí — nobenega dvoma ni, da bi bila danes Postojna in Idrija naša. Srbski državni bi bili srečni, da bi bilo te zadeve konec, Srbi in Črnogorci bi bili tudi izgnani. A seveda, to priznanje za tako inicijativo je bilo treba mnogo moškega poguma in tiste globoke nprave resnobe, ki mora diti državnika. Kje pa je bil ta klerikalni državnik? Popularnost je lepa reč in vsakemu, ki jo ima, silno ugaja. To pa razločuje demagoga in politikastra od resnega, vestnega politika in državnika, da slednji tvega tudi svojo popularnost, če spozna, da je potrebno v korist domovine — prvi pa žrtvuje brez pomisleka svojo domovino v korist svoji resnični ali namišljeni popularnosti.

In koroški plebiscit! Ta narodna katastrofa je pa kar neposredno, pozitivno delo SLS. Tu je bila ta stranka stalno prezentna v najintenzivnejšem zmislu besede.

Prva pogrška je bila tudi v tem oziru storjena na mirovni konferenci v Parizu, G. Pašić je v skupščini povedal,

mesto, halebarde niso rezale, v državni ječaj so postregli z vinom, nič razporov, nobene vojske... Glejte kako so papeži vladali ljudstvo, zakaj so jih pozneje tako pogršali!

Posebno je bil priljubljen starček, ki so ga nazivali Bonifaca. Ko je umrl, koliko solz je pretočil ves Avignon. Bil je prijazen, prikupljiv knez. Kako se vam je dobrohotno smejal, ko je jahal na svoji muli. Če ste šli mimo njega, če ste bili siromak ali bogatin, vam je vladno podelil blagoslov. Res pravi provencanski papež, s finim nasmehom krog ustnic, z vejico mariolana na kapti. Ena posebnost je bila, ki jo je imel ta dobri oče, to je bil njegov vinograd — majhen vinograd, ki ga je zasadil sam tri milje od Avignona, med mirtami Château-Neufa.

Vsako nedeljo, ko je šel od večernic, so spoštovanega moža obiskali. Ko je bil v vinogradu, sedeč na tplem solncu s svojo mulo ob strani, obkoljen od svojih kardinalov, je dal odpreti steklenico najfinejšega vina — to dobro vino, rubinove barve, ki se je imenovalo Château-Neuf — pokušal ga je po kapljicah, pri tem pa opazoval svoj vinograd z zadovoljnim obrazom. Ko je

da bi bili slovenski Korotan lahko dobiti v Parizu brez plebiscita. Kdo je kriv, da se je ta zadeva v Parizu tako temeljito zavozila? Pašić prav gotovo ne, ker zanj ni bilo niti najmanjšega razloga, odkloniti tako možnost. Ovira je zamogla priti le od bliže prizadete strani. Klerikalna stranka je briljala s svojo odsotnostjo v Parizu in tedaj nosi stvarno odgovornost ali vsaj soodgovornost za to zamujeno priliko. Iz okoliščin se pa da sklepati, da je bila slovenska vlada naravnost vprašana od belgrajske vlade, kaj misli v tej zadevi. In zelo verjetno je, da je slovenska vlada dala sledečo informacijo: O ugodnem izidu plebiscita v prvi coni ne more biti dvoma in zmaga v prvi coni nam obeta skoraj sigurnost zmage v drugi coni in — Celovec bo naš. Dobiti Celovec je bila parola — in izgubilo se je vse.

Pamet je velevala, vzeti v Parizu kar se je nudilo: Slovenski Korotan. Dolžnost vodilne slovenske stranke je pa bila, zahtevati, da se to sprejme in ne loviti vrabca na strehi, ko je držala goloba v roki.

Na čelu slovenske vlade je stal v obeh odločilnih dobah koroški specialist, zgodovinska ironija je vrgla dr. Brejcu v naročje slovenski Korotan. Tu ga imaš in drži ga! Usoda in dr. Korošček sta mu dala v roke vso oblast v slovenskem Korotanu. Uprava, uradništvo, žandarji in vojaštvo, državna blagajna in ljudska prehrana, šola in tisk — z eno besedo: vse je bilo združeno v njegovih rokah. Treba je bilo vsa ta sredstva le modro porabiti... Dan plebiscita je imel biti dan priznanja, častni dan za nekdanjega tako požrtvovalnega voditelja koroških Slovencev. Ljudstvo je imelo svobodno izreči svojo sodbo.

In izreklo jo je.

Pod sardonskim posmehom cele Evrope je slovenski Korotan, po svoji lastni samoodločbi, šel v nemško Avstrijo!

In uspehi SLS na polju notranje politike?

Ne presojam strank po številu volilcev, ki jih po razmerah časa vložijo zase in kar menjava od dne do dne — temveč izključno po tem, kar stranka stori za javni blagor, za ljudstvo, za splošnost. V tem pogledu pa značilo sa-

bila steklenica prazna in se je dan nagibal, je odšel veselo v mesto v spremstvu celega kapitlja. Čez Avignonski most je jahal sredi godcev in piesalcev, njegova mula pa zaslišavši godbo, je začela poskakovati, on je pa po taktu priklimal s kapico, nad čemur so se njegovi kardinali zelo zgražali, ljudstvo ga je pozdravljalo in govorilo: »Dobri knez, izvrstni papež!«

Poleg vinograda Château-Neuf je ljubil papež najbolj na svetu svojo mulo. Dobri mož je bil popolnoma zaručan v to žival. Vsaki večer predno se je vlegel, je šel pogledat, če je njen hlev dobro zaprt, če ima dovolj v jaslih. Nikdar ni vstal od obeda, da bi ne dal pripraviti bola iz vina po francosko z veliko množino sladkorja in dišav ter ga je ponese sam, kljub opazkam kardinalov — muli. Povdariti moramo, da je bila žival vredna tega. Bila je krasna, svitile črne dlake, urnih nog, ponosno je dvigala svojo malo glavo, bila je krotka kakor angel, naivnih oči, svoja dolga nšesa je premikala neprestano. Celi Avignon jo je spoštoval, ko je šla po mestnih ulicah. Njeno nedolžno obnašanje je hotel pokušiti Tistet Védène. (Dalje prih.)

ALPHONSE DAUDET:

Papeževa mula.

(Iz francoščine.)

Izmed vseh lepih pripovedk, pravljic in pregovorov, katere pripovedujejo naši kmetje v Provenci ne vem za nobeno, ki bi bila bolj slikovita in izrazita kakor naslednja. Petnaest milj okrog mojega mlina pravijo ljudje, če govore o kakem maščevalnem človeku: »Temu človeku ne zaupajte!... Tak je kakor papeževa mula, ki pazi sedem let na trenutek, da udari z ного.«

Dolgo časa sem iskal, odkod bi izhajal ta pregovor, kaj je pravzaprav s to papežovo mulo in njenim udarcem. Nihče me ni mogel poučiti, niti France Mamai, moj igralec na piščalko, ki je znal vse provencalske pravljice. France misli kakor jaz, da mora biti kje kaka stara kronika, ki pripoveduje kaj o Avignonu, vendar o tem ni nič slišal govoriti.

»Tega ne bodete dobili drugje kakor v knjižnici murnov,« mi je rekel stari igralec ter se smejal.

Misel se mi ni zdela slaba in ker je knjižnica murnov pri mojih vratih, sem šel ter se zaklenil za osem dni. To je čudovita knjižnica, krasno urejena, od-

prta pesnikom noč in dan, strežejo v njej mali knjižničarji, ki vam godejo neprestano. Preživel sem tu nekaj veselih dni. Iskal sem en teden in posrečilo se mi je najti, kar sem želel, povest o papeževi muli in vdarcu z ного čez sedem let. Pripovedka je lepa, čeprav malo naivna. Povedal jo vam bodem tako, kakor sem jo bral včeraj zjutraj v starem rokopisu.

Kdor ni videl Avignona za časa papežev ni nič videl. Za veselje, za vživanje, za zabavanje, za svečanosti ni bilo nobenega mesta bolj vnetega. Od jutra do večera so se vršile procesije, prihajali so romarji, pota so bila potresena s cveticami, po Rhoni so se pripeljali kardinali, zastave so plapolale v vetru, papeževi vojaki so prepevali latinsko po trgih. Okrog velike papeževe palače so bile stisnjene hiše, kakor čebele okrog panja. Stanovali so tu izdelovalci draguljev in cerkvenega orodja. Zvonovi so zvonili, godbe so igrale, ljudstvo pa je rajalo in plesalo, ker pri nas, kadar so ljudje zadovoljni plešejo. Ker so pa bile v onem času ulice preozke, so se spravili godci na Avignonski most in tam se je plesalo noč in dan kar naprej... Oj, srečni čas, srečno

POSOJILNICA V CELJU

NARODNI DOM (NA OGLU V PRITLIČJU)

Stanje hran. vlog čez K 52.000.000.—

Vrednost rezerv čez K 14.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po **4% brez odpovedi, 4½ - 5% z odpovedjo, večje stalne naložbe po dogovoru**
Ob avlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prečernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po 4½% štiri in pol K
od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.

JETIKA!

Strokovni zdravnik za pljučne bolezni
dr. Pečnik ordinira z izjemo torca
in petka v St. Jurju ob j. z. Kupite
tudi njegove 3 knjige. Navodila, kako
do zdravja priti, ozdraviti.

Štev. 592/22.

Razglas.

Razna popravila po proračunu v
Aleksandrovi vojašnici stropa, stranišč,
vodovoda, žlebov, pragov, se razpišejo.
Proračun in natančni pogoji se izve-
do pri županstvu.

Mestni magistrat celjski, 15. 4. 1922.

Župan:

Dr. Juro Hrašovec, s. r.

Štev. 3824/21.

Razglas.

Mestna občina je v svoji seji dne
13. 3. 1922 sklenila, da proda hišo št. 24
Zagrad, občina okolica Celje, nekda-
nje strelišče stavbeno parcelo 37.

Ponudniki naj svoje pismene ponud-
be stavijo do 30. t. m.

Posestvo je cenjeno na 93.774 K.

Mestni magistrat celjski, 15. 4. 1922.

Župan:

Dr. Juro Hrašovec, s. r.

YIZUM

za potne liste preskrbujem že skoraj 3 leta
v Ljubljani in Zagrebu ter se priporočam
cenjenemu občinstvu še za naprej. Potni
listi se preskrbijo takoj. V slučaju potrebe
preskrbim lahko tudi kake druge stvari. Za
uboge invalide brezplačno. Preskrbim tudi
pri Narodni banki posle za trgovce glede
carine pri Trgovski in obrtni zbornici.

E. Pitamic, Aškerčeva ulica št. 5, zraven
417 1 hotela »Pri Pošti«.

Naznanilo.

Vsem trgovcem, modistkam in cenj.
občinstvu naznanjam, da sem otvoril zalogo
s klobuki in slamniki
v Celju, Gosposka ulica št. 4. 45-9

Franc Cerar,

tovarna klobukov in slamnikov v Domžalah

Meblovana soba

se išče v boljši družini, po možnosti z
dobro hrano. Ponudbe pod »Banka« na
312 upravnishvo lista. 2-1

Strojnik in ključavničar

išče službe s takojšnjim nastopom. Franjo
Toman, Podlog 39, Sv. Peter v Sav. dolini.

415 1 Dobro ohranjen

otroški voziček

se takoj proda. Savinjsko nabrežje 1/1.

Pišem note

snazno in takoj. Ponudbe Na okopih 9
313 1 pritličje desno.

Lepo stanovanje

v Mariboru, obstoječe iz 4 sob z
vsemi pritliklinami, se zamenja z
enakim stanovanjem ali enodružinsko
hišo v Celju. Ponudbo pod »Banka«
311 na upravo lista. 3-1

Sprejemem takoj
pridnega treznega samskega

HLAPCA

h težkim konjem v stalno službo. Po-
407 nudbe na tovarno usnja 2-2

ALEKS PODVINEC,

Radeče pri Zidanem mostu.

000000000000000000000000

DR. BARTH
zdravnik, Celje, Milistan
v mesecu aprilu
ne ordinira.

Za pomladno dobo se dobijo 400 3-3
lepi povrtni nasadi
mačehe
različne rastline v loncih
rože itd. pri vrtnarju
A. ZELENKO, Ljubljaska cesta.

Kupujem od producentov:

**suho bukovo oglje in
bukova cepljena drva**

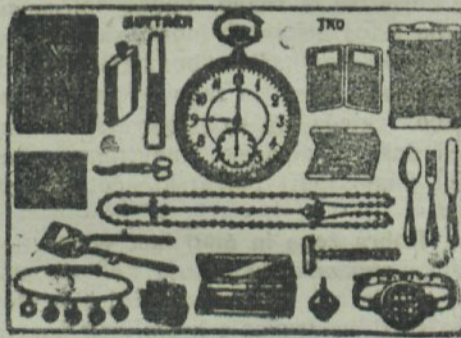
v večjih količinah, drva na meter-
klafre. Ponudbe franco postaje na

P. Higersperger,

308 lesna trgovina, Celje. 2-2

Vaša želja

imeti res dobro in zanesljivo uro, je
izpolnjena, ako si preskrbite uro iz
znane urarske tvrdke **Suttner.**

Prihranite si popraviljanja in tudi jezo.
Najfinije ure iz nikla, srebra, tula, zlata itd.

Naročne ure. 228 13-7

Bogata izbira verižic, prstanov, uhanov,
naročnic, predmetov iz zlata in srebra
vsake vrste. Zahtevajte cenik s slikami

od Tvorniške tvrdke **H. SUTTNER**
Ljubljana št. 983.

Poslijite samo 1 dinar za stroške, ako želite,
da se Vam pošlje brezplačno veliki katalog.

190 Priporočila se 10-7

Janko Božič, Celje

zraven gostilne »Branibor«.

Špecerija, kolonijalno
blago in dež. pridelki!

Cene zmerne. Postrežba točna.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega
ljubljenega sina in brata, gospoda

Matkota Benčan

izrekamo tem potom prisrčno zahvalo.

Posebno pa se zahvalujemo ravateljstvu Podružnice Prve
hrvatske štedionice v Celju za kulantno postopanje med nje-
govo dolgotrajno boleznijo. Nadalje izrekamo zahvalo vsem, ki
so preblagega pokojnika spremili v kljub slabemu vremenu na
poslednji poti.

Srčno zahvalo izrekamo še darovalcem krasnih vencev in
šopkov.

V CELJU, 21. aprila 1922.

Žalujoči ostali.

RAZGLAS.

Zadnji čas se je v mestu Celje prigodilo več slučajev, da
so nezadostno zavarovani, popadljivi in ugrizljivi psi poškodovali
osebe oz. povzročili na drug način gmotno škodo in to največ
vsled malomarnosti lastnikov, ki vedo, da so njihovi psi nevarni,
a jih kljub temu puščajo brez nagobčnikov in nadzorstva okrog
begati. Da se napravi konec temu ogrožanju javne varnosti po
psih označenih lastnosti, se odredi sledeče:

1. Psi, ki so popadljivi ali ugrizljivi ali sploh v tem oziru
nezanesljivi, morajo biti za naprej na ulici, javnih prostorih,
pristopnih dvoriščih, vežah in stopnjicah vedno opremljeni z
varnim nagobčnikom ter se morajo razun tega po odrasli, dovolj
čvrsti osebi voditi na vrvi.

2. V vsakem slučaju, da kak pes ugrizne ali poškoduje
osebo, se bo isti oddal v 8-dnevno živinozdravniško opazovanje
v konjušnico in sicer na lastnikove stroške.

3. Notorično popadljivi psi se bodo v smislu dv. dekreta
od 4. oktobra 1820, št. 37.097 lastnikom odvzeli in na njihove
stroške uničili; proti lastnikom se bo uvedlo kazensko postop-
panje po § 391 kaz. zak.

Ta naredba stopi z današnjim dnem v veljavo.

Mestni magistrat celjski, dne 14. aprila 1922.

Župan: dr. Juro Hrašovec.

126 50-12
USNJE VSEH VRST
PRIZNANO SOLIDNA POSTREŽBA

FRANJO FAGANEL — CELJE

Gosposka ulica 26.

SUKNO

82 50-14

pristno češko za moške in volneno
za ženske obleke in razno manufak-
turo kupite radi direktnega importa
po čudovito nizkih cenah samo v
veletrgovini in razpošiljalnici
R. Stermecki, Celje.